

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	TASSU – Tanssi ja musiikki sosiaalisen osallisuuden ja toimijuuden lähteenä
Hakemusnumero	R-00550
Valintakokouksen päivämäärä	19.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.9.2023
Päätymispäivämäärä	31.8.2025
Käsittelijä	Päivi Jaakola

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Syrjäytyminen on ollut Suomessa pitkäaikainen ongelma ja kasvava trendi jo vuosien ajan. Se on prosessi, johon liittyy sosiaalisia, terveydellisiä, kulttuurisia ja taloudellisia vaikutteita. Syrjäytyminen vaikuttaa negatiivisesti henkilön fyysiseen ja henkiseen terveyteen sekä vaikeuttaa työelämään pääsemistä. Koronaepidemian seurauksena yksinäisyys ja syrjäytyneisyys on kärjistynyt. Eniten sosiaalisten kontaktien puutteesta koronan aikana ovat kärsineet jo valmiiksi huonoimmassa asemassa olevat väestöryhmät.

WHO:n (2019) tekemän taiteen hyvinvointivaikutuksia kokoavan hyvinvointiraportin mukaan tanssilla on suuri sosiaalista osallisuutta edistävä vaikutus. Taidetoiminnan on todettu ehkäisevän mm. ahdistuneisuuden, masentuneisuuden ja surullisuuden tunteita ja tukevan yksilön mielenterveyttä sekä parantavan yksilön sopeutumiskykyä. Myös musiikilla on tutkimusten mukaan nähty positiivisia terveysvaikutuksia. Musiikkitoiminnasta on todettu olevan hyötyä esimerkiksi maahanmuuttajien kotouttamisessa sekä esimerkiksi vanhusten, nuorten ja mielenterveyspalveluiden käyttäjien yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Tanssin ja musiikin hyödyntäminen huono-osaisten tai yhteiskunnasta syrjäytyneiden väestöryhmien osallisuuden edistämiseksi on jäänyt verrattain vähäiseksi. Tämä johtuu suurimmaksi osaksi siitä, että kohderyhmien kanssa työskenteleviltä organisaatioilta puuttuu työkalut ja käytännöt tanssin ja musiikin sisällyttämiseen organisaation toimintaan.

Hankkeen tavoitteena on torjua yhteiskunnallista syrjäytymistä kehittämällä innovatiivisia tanssin ja musiikin menetelmiä soveltavia osallisuutta ja toimijuutta tukevia toimintamalleja sekä työkaluja syrjäytyneiden ja huono-osaisten väestöryhmien parissa työskentelevien organisaatioiden käyttöön. Hankkeen päämääränä on jalkauttaa toimintamallien mukainen toiminta kohderyhmään kuuluviin organisaatioihin siten, että tanssista ja musiikista tulee pysyvä osa organisaatioiden sosiaalista osallisuutta ja toimijuutta kehittävä ja edistävää toimintaa. Hanke haluaa erityisesti tukea

syрjäytyneiden tai syрjäytymisvaarassa olevien väestöryhmien osallisuutta ottamalla heidät aktiivisesti mukaan toimintamallien kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Hanke on valmisteltu yhteistyössä tanssin ja musiikin alan ammattilaisten sekä sosiaali- ja terveysalan, erityisesti kuntoutusalan, ammattilaisten kanssa. Hankkeessa on tarkoitus hyödyntää aiemmin toteutettujen hankkeiden tuloksia ja käytäntöjä (mm. Lähde! - Taiteesta osallisuutta ja KanTaMus – Kansantanssin ja musiikin digipedagogiikka).

Hankkeen tuloksena syntyy hyvinvointi-, kuntoutus-, taide-, sosiaali- ja terveysalan organisaatioihin uutta ja innovatiivista tanssin ja musiikin hyödyntämiseen liittyvää osaamista. Hankkeen välittömänä tuloksena syntyy sosiaalista osallisuutta ja toimijuutta edistäviä alakohtaisia toimintamalleja sekä työkalupakki ja opas kohderyhmään kuuluville hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja taideorganisaatioille. Toimintamallit ja uudet menetelmät edistävät ja tukevat yhdenvertaisen osallistumisen toteutumista em. organisaatioissa.

Tavoitteena on, että taidelähtöiset kuntoutuspalvelut saisivat jalansijaa varsinkin sosiaali- ja terveysalojen organisaatioissa. Hankkeen toimintamalleja voidaan tulevaisuudessa ottaa osaksi sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusalan koulutusta. Hankkeessa syntyneitä työkaluja ja materiaaleja voidaan hyödyntää varhaiskasvatuksessa ja kouluissa ennaltaehkäisemään syрjäytymistä. Hankkeessa kehitetyt toimintamallit juurtuvat osaksi Pohteen (Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen) toimintaa.

Toimenpiteet:

Työpaketti 1: Toimintamallien ja menetelmien alkuselvytys, suunnitelma ja kehitys

Selvitetään kohderyhmään kuuluvien hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja taideorganisaatioiden tarpeita sekä nykyisiä toimintamalleja ja käytänteitä. Kontaktoidaan ja sitoutetaan hankkeen kohderyhmään kuuluvia organisaatioita mukaan.

Työpaketti 2: Työkalupakin suunnittelu ja kehittäminen

Työkalupakki luodaan yhteistyössä osallistuvien organisaatioiden työntekijöiden sekä tanssin-, musiikin ja sosiaali- ja terveysalan opettajien kanssa. Työkalupakkiin kootaan ajankohtaisimmat tanssin ja musiikin matalan kynnyksen lähi- ja etäopetuskäytännöt. Hankkeessa järjestetään vähintään kolme yhteiskehittämisen työpajaa tai seminaaria, joissa työkalupakkaa kehitetään yhteistyössä hankkeeseen osallistuvien tanssin, musiikin ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten sekä osallistuvien organisaatioiden kesken. Toimintamallien suunnittelussa otetaan huomioon eri kohderyhmien erityistarpeet kuten mahdolliset fyysiset, henkiset tai sosiaaliset rajoitteet. Etäopetus ja digipedagogiikka mahdollistavat laajemmalle yleisölle tavan osallistua toimintaan ja näin ne tukevat yhdenvertaisen osallisuuden toteutumista eri kohderyhmien kesken.

Työpaketti 3: Toimintamallien pilotointi ja juurruttaminen organisaatioissa

Työkalupakkiin kuuluvien menetelmien mukaista toimintaa pilotoidaan osallistuvien organisaatioiden toiminnassa. Eri sektoreille toteutetaan hankkeessa 4-6 pilotointia. Toimintamallien suunnittelussa kohderyhmään kuuluvien organisaatioiden osallistaminen suunnitteluprosessiin on etusijalla. Toimintamallien ja menetelmien yhteiskehittämistä jatketaan pilotteihin osallistuneiden organisaatioiden ja heidän asiakkaiden palautteen pohjalta. Tarvittaessa pilotoinnin tueksi hankintaan esim. tulkkauspalveluita. Toimintamallien juurtumista tuetaan aktiivisesti mentoroinnin ja valmennuksen kautta.

Työpaketti 4: Hankkeen viestintä ja tulosten levittäminen

Viestitään aktiivisesti koko hankkeen ajan. Viestintä kohdistuu erityisesti hankkeen varsinaiseen kohderyhmään (organisaatiot). Kirjoitetaan vähintään yksi julkaisu hankkeen tuloksista. Hankkeen lopputuloksia jaetaan seminaarissa, joka järjestetään verkossa tai hybridinä.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmä: hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja taideorganisaatiot (julkishallinto, järjestöt ja seurakunta) sekä niiden hallinto ja henkilöstö. Noin 200 osallistujaa.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	418 420 euroa
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	418 420 euroa
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	334 736 euroa (80 %) OAMK: 211 088 e, DIAK: 123 648 e.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja tukee toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hankkeella edistetään kohderyhmään kuuluvien toimijoiden välistä yhteistyötä ja osaamista syrjäytymisvaarassa olevien ryhmien osallisuuden ja palveluiden parantamiseksi tanssin ja musiikin keinoin. Uusia tanssin ja musiikin työkaluja luomalla ja hyödyntämällä hanke parantaa heikompiosaiten väestöryhmien yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Hanke lisää tanssin ja musiikin mahdollisuuksia kuntouttavana toimintana. Toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi kehitettäviä toimintamalleja juurrutetaan organisaatioiden toimintaan ja sisällytetään oppilaitosten opetukseen. Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa 2022-2025 (MAKO KT 1 D) tuomalla kulttuuri- ja taidelähtöisiä menetelmiä osaksi sosiaali- ja terveysalan toimintaa ja palveluvalikoimaa.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (30/52) tullakseen rahoitetuksi.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 30.5.2023.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Kulttuuri ja luovat alat -teemaryhmä 13.6.2023.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.9.2023.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä 28.9.2023.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä: **Kyllä** / Ei.